

Universitäts- und Landesbibliothek Tirol

Sūria wa-Falastin wa-garbi 'Arabistān ābidāt-i-atīgasy

Cemal Paşa

Berlin, 1918

Tafel 49. Damaskus. Umajjaden-Moschee. Oben: Römisches Tempeltor und byzantinische Vorhalle (Bâb al-Barîd), von Osten gesehen. Unten: Das Tor von Westen gesehen

لوحة ٤٩ - شام . جامع امويه . يوقاريدہ : روما معبدى قوسى ايله يزانس رواقك شرقدن كورونيشى (باب البريد) .
آشاعيدہ : قونك غربدن منظرهسى .

شامده كاش و جهان اسلامك اك مشهور و اك بيوك جامعلردن برى اولان جامع امويه ازمئه عتيقهده روماليلرك بر معبدينك وقتيله اشغال ايمكده اولدينى موقعده بولمقدهدر . بومعبدك اك مهم بقاياسى غربنى قونك خرابه سيدرکه بورادن معبدك رواقلره محاط اولان ميدانه كييريلور ايدى . طرز معماريسى ايسه معبدك اسلوب ، زينت و ابعاد جهتيله تدمر و بعلبكدهكى معابد مشهورهيه معادل اولديغى كوسترمكدهدر . بومعبد سوريهده روما فعاليت معماريهسنك دوره اعتلاسى اولان بعد الميلاذ ايكنجى عصردن قالهدر . قيو ، آلى ستوندن مركب ايديكه بولنردن اورتهده بولنان ايكيسى بيتندهكى آرهلوق ، يان طرفده كيلر ككندن دها زياده ايدى . ستونلرك پك مزين اولان صاچاق قسى اورتهده بر كمر شكلى آلمش اولدينى كبي فروتونلرك داخلنده كوريلن كوچوك قبولردن ده آكلاشديغنه نظراً بوستونلرك كييريسنده ديوار و اوطه لردن مركب بر بنا موجود وهيت عموميه ايسه ايكى طرفه ميللى بر چانى ايله مستور ايدى . معبد قديمك بقاياسى سائرهمسى بالخاصه بوكونكى جماعت محلك جهت غريبهده كاش و روماليلر دورنندن دها اسكى اولان غرب ديواريله برده جامى دائراً مادار محيط اولان و چارشيدن كچنلرك نظردقته چاربان ستونلردر . شيمديكى محرابك بولندينى محله وقتيله كاش اولمش اولان و جنوباً چارشيدن مرئى بولنان قبولدخى روماليلردن قالهدر . خريستيانلغك تأسسى اوزرينه بومعبدك يرينه حضرت يحييه انحاف اولمش بر (بازيليقا) قائم اولدى . شريك اهل اسلام طرفدن ١٤ نجى سنه هجريه رجبده و ١٥ نجى سنه هجريه ذى القعدة سنده ايكى دفعه و قوعبولان ضبطى اوزرينه بو بازيليقا اول امرده خريستيانلرده قالدى . چونكه بونلر سائر شهرلرك همان كاهسنده اولدينى وجهله كندى مذهبلىرى كندى اسكى عبادتخانهلرنده اجرا ايلمك حقى او وقت منعقد اولان شرطنامه استمان موجبجه محافظه ايلمشلر ايدى . يوقاريكى رسم روما معبدينك قوسنى كوسترمكده اولوب آرقه سنده كوريلن كمرلى ستون صره سى ده بنانك دور خريستيانيدن قالان قسيدر . بورسم ١٨٩٣ سنه سنده قوعبولان حريقك همان عقينده آلمشدر . جامعك اوچ ستون صره سيله آيرلمش اولان و اورتهده كلك عرضى اك زياده بولنان معبرلردن و برده محرابك اوك طرفده اوزرى بر قبه ايله مستور بر دهليز قاطعدن مركب بولمى احتمالكه قديم كليسيه عائد بر چوق اقسامك بو جامع بناسنده قوللانمش اولمىندن منبشدر .

Tafel 49. **Damaskus.** Umajjaden-Moschee. Oben: Römisches Tempeltor und byzantinische Vorhalle (Bāb al-Barīd), von Osten gesehen. Unten: Das Tor von Westen gesehen.

Die Umajjaden-Moschee von Damaskus, eine der berühmtesten und größten der islamischen Welt, steht auf derselben Stelle, wo schon im römischen Altertum sich ein Tempel erhob. Der bedeutendste Rest dieses Tempels ist der des Westtores, welches in den von Hallen umgebenen Tempelbezirk führte. Seine Architektur zeigt, daß der Tempel in Stil, Pracht und Maßen den weltbekannten Tempeln von Palmyra und Baalbek ebenbürtig war. Er stammte aus dem 2. Jahrhundert n. Chr., dem Höhepunkt der römischen Bautätigkeit in Syrien. Das Tor bestand aus 6 Säulen, deren mittleres Paar einen weiteren Abstand hatte als die seitlichen; demgemäß wölbte sich das reiche Gebälk auf den Säulen in der Mitte zu einem Bogen. Kleine Türen im Giebfelde beweisen, daß hinter diesen Säulen ein Gebäude mit Mauern und Räumen stand; das Ganze war von einem Giebeldach überdeckt. Auf Befehl Seiner Exzellenz Djemal Paschas ist das Tor im Jahre 1917 völlig freigelegt und konserviert worden. Weitere Reste des alten Tempels sind besonders die Westmauer des heutigen Hāram, welche noch aus vorrömischer Zeit stammt, und viele Säulen der Hallen, welche man rings um die Moschee in den Bazaren entdeckt. Römisch ist auch das Tor, welches an Stelle des jetzigen Mihrāb sich befand und vom Bazar im Süden sichtbar ist. — An Stelle des Tempels trat mit dem Christentum die Basilika Johannes des Täufers. Bei der Eroberung durch die Mohammedaner im Radsjab des Jahres 14 und im Dhi'l-ka'da des Jahres 15 d. H. verblieb diese zunächst den Christen, welche im Kapitulationsvertrage, wie die Bewohner fast aller anderen Städte, das Recht der Ausübung ihres Kults in ihren alten Kultstätten behielten. Ein Rest der christlichen Epoche des Baues ist die Säulenhalle, welche auf dem oberen Bilde hinter dem römischen Tempeltor erscheint. Dieses Bild ist unmittelbar nach dem großen Brande von 1310/11 d. H. (1893) aufgenommen, und wahrscheinlich beruht die eigentümliche Anlage der Moschee mit drei von Säulenreihen getrennten Querschiffen, deren mittleres das breiteste ist, und einem mit einer Kuppel überwölbten Transept vor dem Mihrāb darauf, daß beträchtliche Teile der älteren Kirche im Moscheebau verwendet wurden.

